

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.
* *

Rokopisi se ne vračajo.
* *

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.
* *

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.
* *

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.
* *

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za **avstro-
ogrske** dežele:
celoletno K 25—
polletno K 12:50
četrtno K 6:30
mesečno K 2:10
Za **Nemčijo:**
celoletno K 28—
za **vse druge** de-
žele i. **Ameriko** K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (**insetate**) se
plačuje od četrtoštopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 148.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, dne 3. julija 1909.

Cekovni račun 48.817.

Leto I.

Vabilo na naročbo.

Slav. p. n. občinstvo vljudno va-
bimo na novo naročbo, stare p. n.
naročnike pa, katerim je potekla
koncem meseca naročnina, prosimo,
da jo zopet ponové.

„Narodni Dnevnik“

velja za avstro-ogrske dežele:

celoletno	K 25—
polletno	„ 12:50
četrtno	„ 6:30
mesečno	„ 2:10

Za Nemčijo:

celoletno	K 28—
za vse druge dežele in Ameriko:	K 30—.

Naročnina se pošilja vnaprej.

Upravništvo „Nar. Dnevnika“.

Angleški finančni načrt ali budget.

II.

Kako pospešiti razvoj narodnih virov.

Za poljedelstvo stori an-
gleška država mnogo premalo ter za-
ostaja v tem obziru za marsikatero
majhno in ubogo državo. Lloyd George
poziva poslance, naj primerjajo an-
gleški proračun s proračuni teh držav
in upa, da jih bode sram, „te kratko-
vidne, umazane štedljivosti, s katero
izdajajo male svote denarja za povz-
digo in opogumljenje poljedelstva v
naši državi. Mi ne pridelujemo na svoji
zemlji niti z daleka toliko, kolikor bi
nam naša zemlja lahko rodila. Večidel
one ogromne množine poljedelskih pri-

delkov, mlekarskih produktov, sadja in
lesa, katere sedaj uvažamo iz tujine, bi
lahko pridelovali doma, da, morali bi
pridelovati doma.“ George pravi, da
bode zato združil vse te različne male
podpore v en sam velik fond, ki ga
bode imenoval „razvojni fond“ in ka-
teremu bode letos dodal še 200.000
funtov (4.800.000 K). Ta fond se bode
uporabljal za pospeševanje načrtov o
razvoju virov državnih dohodkov. V
ta namen bode podpiral znanstvena
preiskovanja v poljedelski stroki, vzorne
kmetije, zboljšanje živinskih plemen,
razširjal bode poljedelsko šolstvo, olaj-
ševal prevoz poljskih pridelkov na
trge, pospeševal zadružništvo, s kratka
podpiral bode vse, kar bi moglo zva-
biti delavce na deželo posebno bode
podpiral ustanavljanje malih kmetij in
reklamacijo neobdelanih in neobzidanih
zemljišč za poljedelstvo. Zopetno po-
selitev dežele bi mogla s pridom iz-
vesti samo država. Državo morajo vo-
diti pri nje investicijah dalekosežnejši
cilji nego posameznika. Poselitev za-
puščenih in obožanih delov državnega
ozemlja morda ne bode vrgla državnim
blagajnam takojšnje povrnitve njih iz-
datkov, toda neposredno obogatitve
državnih virov državo več ko odško-
duje za vse navidezne in neposredne
zgube. Kdor križem prepotuje Anglijo
od severa do juga, se bode čudil, da
je v tej mali deželi toliko opuščene in
puste zemlje, katero bi povsod drugod
skrbno obdelovali ali pa vsaj pogozdili.
Anglija prideluje dandanes manj
živeža ko pred 1000 leti. Te
milijone hektarjev zapuščene zemlje
bode treba zopet poseliti in obdelati.

Misliti bo treba tudi na **pogoz-
dovanje v velikem stilu**. V
tem oziru je Anglija zaostala za vsemi
drugimi civiliziranimi državami. Go-

zdovi znašajo v Belgiji 17%, na Nem-
škem 20%, v Veliki Britaniji pa samo
4% državnega površja. V gozdarstvu
je zaposlenih na Angleškem 16.000
ljudij, na Nemškem pa 200.000 družin!
In vendar je zemlja in podnebje na
Angleškem vsaj tako ugodno za šu-
marstvo ko na Nemškem. George ob-
ljublja organizirati pogozdovanje v ve-
likem stilu in izvesti vse študije in
poskuse, ki so potrebni, da zagotovijo
podjetju potrebni uspeh. Ko bo izveden
ta načrt, bo ljudstvo imelo več boljše
in cenejše krme kot jo ima dandanes:
„Vsak hektar zopet obdelane zemlje,
vsak hektar intenzivnejše obdelane
zemlje pomeni toliko več zdravega in
produktivnega dela; pomeni več hrane
— cenejše in boljše hrane za ljudstvo“. Svota, katero določa vlada v ta namen,
se bode zdela neprimerno velika, po-
sebnost še zato, ker bi bil večji del
izdan za poskuse. Vlada se ne bode
posluževala posojil za izvajanje teh
načrtov, temveč davkov. V ta na-
men predlaga Lloyd George, naj pri-
padejo razvojnemu fondu vsi nepriča-
kovani poviški zemljiške rente, kakor
tudi vse one vsote, ki so dosedaj avto-
matično pripadale amortizacijskem
fondu za likvidacijo dolgov. To bode
tvorilo rezervno za one vsote, ki so bile
potrošene po predlogih komisij pa pod
vodstvom parlamenta v prej omenjene
svrhe.

Lloyd George reklamira del **ne-
zaslužnega vzrastka na
ceni zemljišč** v mestnih občinah
za splošnost ali državo. Zemljiške cene
v mestih in okolicih rastejo v tej
meri, kakor se razvija trgovina in obrt
v mestih. Zasluga za ta vzrastek gre
v polni meri skupnosti mestnega pre-
bivalstva, dobiček pa vtaknejo do zad-
njega vinarja lastniki zemljišč v svoj

žep! Ti dobički so ogromni ter je
skrajno krivično, da se stekajo v žep
posameznikov, ki jih nikakor niso s
svojim delom zaslužili. Vstvarila jih je
občina „ta čas, ko so oni (lastniki)
spali“, kakor pravi John Stuart Mill
„Je-li to preveč, je-li nelepo, je-li ne-
pravično, ako bi parlament zahteval
od teh srečnih lastnikov posebni pri-
spevek za obrambo države in za soci-
jalne potrebe onih nesrečnih obči-
narjev, katerih žulji so toliko pri-
speli k preobilici, katero oni uživajo“,
vpraša George.

Posledice dosedanjega sistema vi-
dimo na preoljudenih mestih, v slabo-
zidanih, nezdravih hišah, brez vrtov,
brez solnca in zraka. Škoda na zdravju
prebivalstva se ne da niti ceniti. Ta
nadloga se širi celo po vaseh v bližini
mest. Temu treba napraviti konec. —
Lloyd George predlaga, naj se pred-
vsem cenijo vsa zemljišča po vsem
kraljestvu ter vknjižijo njih cene. Pri
vsakem nadaljnem prenosu na temelju
kupne pogodbe plača se državi 20%,
od vzrastka cene v primeri s prvotno
cenitvijo. Pri prenosu realitete vsled
smrti lastnika se ta na novo ceni ter
plača državi 20% od enega vzrastka
cene, ki ni navstal vsled dela ali tro-
škov lastnika ampak samo vsled po-
množitve mestnega prebivalstva ali iz
katerega koli drugega razloga. Da bi
se pa zaprečilo preveliko nakopičenje
in stisnenje mest na majhen teritorij,
ker bi lastniki zemljišč ne hoteli pro-
dati svoja zemljišča v okolici, nalaga
George poseben davek v zne-
sku pol pennyja (5 vin.) na
vsaki funt (24 K) vrednosti ne-
pozidanih zemljišč. To bi bil
v resnici davek na nedozidane hiše na
onih zemljiščih, ki so postala vsled
bližine mesta stavbišča, katerih pa njih

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

83

Čaški spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil
Stanko Svetina. Dalje.

Za duhovnikom pa je jezdil na
krasnem belcu enooki poveljnik tabor-
ski, pod zastavo skelihom, ki jo je ne-
sel neki brat, kateremu so sledile bojne
trume taborških in praških vojščakov.

Grozen in hkrati veličasten je bil
pogled na ta posebni sprevod, na to
živopisano zmes raznovrstnih oblek in
halj, do sedaj s prahom pokritih in s
krvjo oškropljenih, na te navdžene in
v zmagovalni radosti žareče obraze, na
to množino okrvavljenih sulic in cepov,
ki so se ježili in streljali nad valovi
vzburkane žive reke, iz katere so od-
zivali brenčeči zvoki orožja, trušč ko-
rakov, rezgetanje konj, pesmi in ra-
dostni kriki in se spojili z zvonjenjem
praških zvonov v eno, veličastno himno
radosti in slave.

Središče najšumnije proslave je
bil brat Žižka. Mladenke so metale sveže
šopke cvetlic pred njegovega konja,

matere so dvigale visoko svoje otroke
in jim kazale božjega junaka, starčki
so ga s povzdignjenimi rokami blago-
slavljali, vrisk in hvala mu je hrumela
od povsod.

Prav blizu trume, kjer je komaj
stal na nogah najnesrečnejši, nehoteči
ndeženec tega slavlja, naš ubogi, vkle-
njeni Brouček, je vstavil Žižka za tre-
notek svojega konja in je zaklical s
svojim priprostim, vznešenim, zvonkim
glasom, iz kater-ga je zvenela moč čis-
tega in globokega ognja in resnična
pobožnost: „Mili bratje! Nehvalite mene
ampak onega, pred katerim smo vsi le
prazen nič. Milostljivi Bog je kaznoval
z našo slabo roko svoje in naše so-
vražnike, nasprotnike svete resnice in
našega jezika češkega in slovanskega.
Vsemogočni gospod, sveta naša zaščita,
je podrli in strli njih ostudno ošabnost.
Njemu bodi zatorej čast in hvala na
vekov veke, amen!“

„Amen, amen!“ je zagrmelo okoli
kakor eden glas.

Tu je padel pogled Žižkin na vkle-
njenega gospoda Broučka.

„Kakega ujetnika imate tu?“ je
vprašal.

„Vjeli smo ga v mestu“, je rekel

vodja jezdecev, „kjer je klical, da je
Nemec papist. Izgovarjal se je, da je
klical tako iz strahu, ker nas je imel
po upljenjenih zastavicah s križem za
nemške križarje. Govoril pa je, da je
Čeh in husit in se je sprva izdajal za
Pražana, toda ko smo ga hoteli peljati
v mestno hišo, je zopet pravil, da spada
k Taboritom zato smo ga pripeljali k
tebi, da bi ga sodil sam.

Eno oko taborskega poveljnika je
vprašujoče počivalo na ujetniku, žila
na čelu Žižkovem se je nabrekla in
njegov mogočni glas je zagrmel: „Ha,
nisem ga spoznal v tej našemljani ob-
leki! Poglej, brat Hval, ali ni to oni
hinavski izdajalec, ki smo ga včeraj po
boju na Špitalskem polju sprejeli medse
in ki je danes, v trenutku najtežjega
boja mevrasto utekel iz Vitkove gore!“
„Res, da je!“ je dejal Hval iz Mahovic,
ki je jezdil v sprevodu za Žižko. „Niti
spoznal ga nisem prej v teh dvornih
capah. Ta lopov je preslepil včeraj z
nesramnimi lažmi mene in duhovnika
Korando, da smo ga sprejeli med brate.
Trdil je drzno, da se je skupno s Pra-
žani pošteno bojeval na Špitalskem po-
lju in da se je vrnil po mnogih letih
iz tujine, da bi pomagal rojakom v tež-

kem boju. Danes je najlepše dokazal
svojo močatost na Vitkovi gori in
kdorkoli ga le v tem trenutku pogleda,
takoj spozna, kak junak da je! Haha!

Oči vse množice so počivale z gnju-
som, nevoljo in jezo na jetniku, pre-
čudno oblečenemu, ki ni imel v tem
trenutku res niti trohice vitežke vna-
njosti. Bil je bled kakor kreda in se
je tresel po vsem životu kakor topo-
lov list.

V tem se je priril skozi gnječo,
zavaljan, bradat kmet v debeli halji in
v okornem slamniku, s okrvavljenim
kijem v roki.

„K nam Taboritom da je potegnil
ta malopridnež po včerajšnjem boju?“ je
kričal kmet, v katerem čitatelj gotovo
spozna Žačana Vacka Bradatega. „Po-
slušajte, malo časa pred onim bojem je
prišel kakor gost Janka od zvona v
krčmo med nas, in ko smo se o duhov-
niških plahtah pregovarjali in pričkali,
je goreče branil ornate in je očital Ta-
boritom, da so kozli, na kar bi bil
kmalu tega pogana kaznoval s svojim
kijem.“

Dalje prih.

lastniki iz spekulacije nočejo ne sami pozidati ne drugim prodati, da bi na njih zidali, čakajoč, da bode njih cena še višja. Od tega posebnega davka bi bila oproščena: zemljišča v vrednosti izpod 50 funtov (1200 K), zemljišča, o katerih se komisiji dokaže, da vzraste njih cene niti deloma ne izvira iz njih lastnosti kot stavbišče. Po tem takem bodo tega izrednega davka prosta ona zemljišča, na katerih se izvaja intenzivno vrtnarstvo. Prosta bodo nadalje zemljišča v odmeri enega akra (nekaj nad 4000 kvad. met.) ako služijo hiši in nje prebivalcem za vrt ali igrališče, prosti bodo tudi vrti in nasadi, odprti občinstvu ter javni parki. Ako bo ta del načrta sprejet, doseženo bo dvoje: prvič bo s tem napravljen konec brezvestni spekulaciji s stavbišči v bližini mest in trgov ter tudi večjih vasij in industrijalnih podjetij. Recimo, da ima kdo zemljišče, katero mu bode komisija cenila na 24 tisoč kron in je proglasila za stavbišče. Sedaj bi lastnik dejal: To stavbišče pustim še nekoliko let prazno in je prodam, ko dobim za nje 40 tisoč. To bi sedaj lahko storil, ker plačuje od njega le par kron zemljiškega davka. Ko bode pa Georgeov načrt vzakonen, bo moral plačevati od tega iz gole spekulacije nepozidane stavbišča po 1200 K posebnega davka na leto! Tako se mu ne bode več izplačevalo čakati s prodajo, zato bode ali sam zidal, ali pa stavbišče prodal onemu, ki bi rad na njem postavil hišo in če mogoče celo hišo z vrtom. Druga dobra posledica tega zakona bode, da se ne bodo zidale hiše tako gosto ena poleg druge, brez vrtov, da celo brez pravih dvorišč. Mesta in trgi se bodo lahko širili brez zaprek, hiše bodo manjše, zato bodo pa stanovanja bolj zračna in svetla, ter bode svaka stranka imela tudi kos vrta. Kar bi prebivalstvo vsed tega v zdravstvenem obziru pridobilo, se v številkah ne da niti približno izraziti.

Dalje prihodniti.

Slovenci, bodimo dosledni!

Znano je, da imajo večje tvrde zlasti na Dunaju — svoje tolmače. Pri vsaki taki firmi je gotovo vsaj eden Čeh in Hrvat uslužben, ker Čehi in Hrvati so toliko ponosni, da za svoj denar zahtevajo tudi v svojem jeziku. Pri Slovencih žal še nismo tako daleč. Vendar pa se v zadnjem času nekaj boljše. Ker se bi pa dotične tvrde rade izognile potrebi nastaviti slovenske tolmače, se poslužujejo večkrat češčine in hrvaščine v občevanju s Slovenci računajoč s tem, da je to itak slovanski jezik. Tako ravnanje daje premnogokrat povod, da se Nemci iz nas norčujejo, če ne razumemo popolnoma drugega slovanskega jezika, na drugi strani pa se odjeda marsikateremu Slovincu zaslužek, ki bi ga imel s prevajanjem. In izmed teh so v prvi vrsti slovenski trgovski uslužbenci in v vseučiliških mestih slovenski visokošolci, ki bi lahko zaslužili marsikateri groš, če bi slovenski trgovci in obrtniki upoštevali svojo narodno čast in ponos.

Držimo torej se trdno načela: z Nemcem nikdar drugače kot v slovenščini! Če je ne zna, se je naj uči; če pa tega neče, naj plača tolmača.

Zlasti pa pričakujemo, da bodo tako postopale vsaj one korporacije, ki bi morale biti za vzgled mlačežem.

Politična kronika.

v Seja dne 2. tm. Posl. Modraček in drug. (soc. dem.) so vložili nujni predlog, naj vlada skliče češki deželni

zbor najdalje meseca septembra ter mu takoj predloži zakonski načrt o splošni in jednaki volilni pravici za deželni zbor Fin. minister odgovarja na nekatere interpelacije. Na to se nadaljuje debata o nujnem predlogu posl. Metelke o čeških manjšinskih šolah. Posl. Drtina protestuje proti temu, da bi se smatralo ta predlog za obstrukcijski predlog. Nemci smatrajo ustanovitev vsake nenemške šole za oslavljenje nemškega posestnega stanja in vender bi se že morali končno sprijazniti z mislijo, da ima Avstrija spolnjevati še drug višji namen kot bi bil ta, biti samo nemška. Država je za vse narodnosti. Nujni predlog posl. Metelke se tiče jedra narodnega spora v Avstriji, tiče se varstva narodnih manjšin. Posl. dr. Čeglinjski (Malorus) pravi, da so Rusini vedno na strani onih narodnosti, ki se bore za šole v svojem narodnem jeziku, saj se morajo tudi sami boriti za svoje pravice bolj kakor kateri drug narod. Posl. dr. Laginja predlaga, naj se debata prekine. Posl. Stölzl predlaga, naj se debata nadaljuje, ta predlog je bil tudi sprejet. Govoril je še v imenu nemških radikalcev posl. Herold, na to se je debata prekinila. Posl. Stark zahteva naj vlada parlament razpusti in reši državne neobhodnosti na temelju § 14. Podpredsednik Pernerstorfer mu odgovarja, da bi se pregrešil proti svojim dolžnostim, ako bi predložil to zahtevo vladi. Posl. Gostinčar zahteva, naj se za jutri odpove sejo, češ, da pojde mnogo posl. v Trst, kjer bodo spustili vojno ladijo „Radecky“ v morje. Se odkloni in sejo zaključuje.

v Kršč. socijalci in nemški nacionalci so v seji svojih klubovih predsednikov sklenili, da ne bodo podpirali socialnodemokratskih nujnih predlogov, da mariveč vstrajajo na tem, da se mora vmakniti vse nujne predloge in da treba rešiti delovni program potem dnevnega reda. V tem smislu se je izrekel tudi izvrševalni odbor nemških strank. Nemci stoje na stališču, da treba pustiti obstrukcioniste naj sami govorijo, ne da bi se kdo njih udeleževal debate. Govori se pa, da bodo obstrukcionisti začeli tudi tehniško obstrukcijo, predlagajoč vsak hip glasovanje po imenih itd. V tem slučaju bi lahko prišlo do spopadov med strankami. V poslanskih krogih upajo, da pride še vender do nekakega sporazumljenja. Ako bi se pa tega ne doseglo, bo vlada tekom prihodnjega tedna dala izjavo, da je parlament odgojen.

v Pogajanja se vrše med posamičnimi strankami ter med vlado in strankami. Vlada si prizadeva pridobiti Slovence za to, da bi se ne upirali ital. pravni fakulteti v Trstu. Grof Thun posreduje neoficijno med vlado in češkimi obstrukcionisti, da bi opustili obstrukcijo. Do vidnega uspeha pa še ni prišel. Slovanska jednota je imela sejo, v kateri tudi ni prišlo do pozitivnega zaključka.

v Pogajanja med Italijani in Jugoslovani. „Slov. Narod“ poroča 2. tm. Zveza južnih Slovanov je imela danes sejo, v kateri je izključno razpravljala o italijanskem vseučiliškem vprašanju. Včeraj so se namreč obrnili ital. posl. Bugatto, Conci in Gentili v imenu ital. kluba na Jugoslovane, ako bi bili pripravljeni vstopiti glede ital. pravne fakultete v kompromisna pogajanja z Italijani. Italijani so izjavili, da so v tem slučaju pripravljeni na dalekosežne koncesije glede slovenskega šolstva v Trstu. Zveza južnih Slovanov je sklenila, stopiti z Italijani v pogajanja. V slučaju, da bi se klerikalni Slovenski klub izrekel proti temu, se jutri proglasi, da je skupna jugoslov. Narodna zneza prenehala obstajati.

v Ogrska kriza. Cesar je sprejel včeraj tajnega svet. Lukacs v avdijenco, ki je trajala celo uro. Do odločitve še ni prišlo. Po avdijenci je šel Lukacs na posvetovanje k ministru vnanjih rečij, s katerim se je dolgo posvetoval.

v Italija. Pri razpravi o proračunu ministerstva vnanjih rečij je v senatu govoril vnanji minister De Martini. Dejal je, da je trozveza garancija za evropski mir, kakor še nikdar prej, obenem je pa poudarjal, da ker se Anglija in Rusija bližati Nemčiji, da pač ne more nikdo braniti Italiji, da bi se pobratila s Francijo. Italija je bila v tem obziru vedno previdna. Govornik zagovarja potrebo oboroževanja ne dela pa agresivne politike in ne misli na pridobivanje novih teritorijev.

Dnevna kronika.

d Proces proti „antimilitaristom“ v Pragi se je pričel ob velikem zanimanju občinstva dne 30. junija. Obtoženih je 46 zaradi raznih, na „protimilitaristično propagando“ se nanašajočih deliktov. Kot organizacijo teh „protimilitaristov“ navaja obtožnica mladinsko organizacijo narodno-socialne stranke; njeno glasililo je baje „Mladé Prouty“. — Na predlog državnega pravdnika sklene vključiti odločnemu protestu zagovornikov sodni dvor izključenje javnosti od cele obravnave.

d V konkurz je prišel na Dunaju denarni zavod „Allgem. Kredit u. Spargesellschaft Merkur“. Pasiva znašajo več mijonov. Ravnatelj je zapustil pismo, v katerem pravi, da je skočil v Donavo.

d Bosenska duhovščina, pravoslavna, katoliška in mohamedanska, je sklenila prirediti skupni protestni shod, ker jim vlada v volilnem redu za bodoči bosanski deželni zbor noče pripoznati pasivne volilne pravice.

v Tritedenski dopust za čas žetve so kencem junija nastopili vojaki, da pomagajo doma na kmetiji. 18. julija se morajo vrniti. — Čujemo, da se je vsem prosilcem ugodilo.

v O objektivnosti Bienerthove vlade poroča tržaška „Edinost“, da je iste dni, ko je Bienerth v zbornici zatrjeval svojo „objektivnost“, razposlal nemški narodni svet okrožnico, s katero naznanja, da ima oddati kakih 200 mest na državnih železnicah, z drugimi besedami: Železniška uprava je podelila nemškemu narodnemu svetu — torej politični stranki — pravico, da pri imenovanjih stavlja svoje predloge, ki so — o tem ni dvoma — za železniško upravo merodajni. — Kako lepo se v očigled temu čujejo Bienerthove fraze, da je njegove vlade delo odtegneno vsakemu vplivu od strani političnih strank.

v Ban Rauch — pojde? „Slov. Narod“ poroča včeraj iz Dunaja, da bo nova ogrska vlada pustila pasti bana Raucha. — Temu nasprotno pa poroča včerajšnja „Hrvatska“, da je ban Rauch prišel v Pešto in da je njegov prihod v zvezi z razpustom hrvatskega sabora. — Neki madžarski list zopet javlja da je ban Rauch vzet v kombinacijo za hrvatskega ministra.

v Za rektorja češke univerze v Pragi je bil izvoljen dne 25. m. m. redni prof. klas. filologije dr. Josip Kral. Dosedaj je bila navada, da je bil voljen rektor zaporedoma iz medicinske, pravoslovne, filozofske in bogoslovne fakultete. Letos bi bila na vrsti bogoslovna fakulteta. Ker je pa letos 500 letnica, kar je bil Jan Hus izvoljen za rektorja univerze v Pragi (1409) je češko dijaštvo pri nedavno minolih vseučiliških slavnostih dvignilo protest proti temu, da bi v jubilejnem letu Hu-

sovem bil na češki univerzi katoliški duhovnik za rektorja. Volilci rektorja se sicer niso ozirali na ta protest dijaštva, a vendar niso izvolili teologa za rektorja ampak filozofa ter so s tem prebili staro neopravičeno navado, da bi se morali vrstiti v rektoratu zastopniki vseh štirih fakultet po redu. Rektorja nemške univerze v Pragi in na Dunaju sta teologa — t. j. sicer slučaj, a zdi se, kakor bi hoteli dve največji nemški univerzi proslaviti na tak način dejstvo, da stoji sedaj na čelu šolstva — klerikalec grof Stürgkh.

v Zmago narodnega socijalca dr. Šviha nad Mladočehom dr. Funkom so označili vsi napredni listi na Češkem brez izjeme kot zmago združene reakcije. Dr. Šviha je dobil pri prvi volitvi 1145 glasov, v ožji volitvi pa 2078 glasov. Zanj so glasovali vsi klerikalci, s katerimi je Klofač imel posebno pogodbo ter klerikalcem prijazni del Staročehov. Za Mladočeha so glasovali pri ožji volitvi vsi realisti in soc. dem., ostal je pa za 111 glasov v manjšini. Za narodne socijalce je njih zavezništvo s klerikalci in reakcionarci vseh barv značilno, njih izvoljenec dr. Šviha je tipičen predstavitelj širokoustnega radikalizma. Ko je dr. Šviha služil kot sodnik na vročih tleh narodnih manjšin, je bil znan kot zelo ponižen češki človek ter je bil nad mero previden in lačen, zato je bil v burni dobi prestavljen celo v Chomotov, kjer ni tamošnje Germane njegova češka narodnost prav nič vznemirjala. Sedaj službuje zopet v čisto češkem kraju in je neizprosno radikalec. Narodni socijalci so ga s pomočjo reakcionarcev izvolili celo za naslednika pokojnega Kaftana in sicer v srcu češke zemlje v kraljevi Pragi, v nje najbolj konservativnem okraju. „Čas“ pravi o tej volitvi: „Pod okni nadškofovske palače in sedežev kanonikov je tema — politična in moralna; iz te teme se je rodila zmaga, katere se danes združena reakcija veseli, vsak pošten češki človek pa mora zarudeti“.

d Vohun Vrdoljak. Včeraj je stal pred porotniki v Zadru bivši prokurist „Ljubljanske kreditne banke“ v Splitu Vrdoljak. Kakor smo že poročali, je obtožen, da je falzificiral 2 kupona neke založnice. Obtoženec je tekom obravnave priznal, da je bil v zvezi s tatvino v ruskem konzulatu v Sarajevu in da ga je bosanska vlada, ko so prišli tatvini na sled, poslala v južno Ameriko ter mu dala na pot 12.000 kron. — Dalje je zanimivo, da je predsednik sodn. dvora Merl priznal, da se je v preiskavi pri Vrdoljaku res našel tudi en izvod nemškega Nastičevega revolucionarnega statuta. Jasno je, da je bil Vrdoljak v zvezi z vohunom Nastičem.

d O procesu v Zagrebu. Današnji graški listi poročajo, da je 1. t. mes. zvečer senat v veleizdajskem procesu imel posvetovanje. Drž. pravdnik Accurti je izjavil, da po dosedanjih uspehih dokazilnega postopanja ne more vzdržati obtožbe zaradi veleizdaje. Drž. nadpravnik Vančar je pa izjavil, da se proti glavnim 6 obtožencem obtožba zaradi veleizdaje mora vzdržati, proti ostalim 47 pa naj bi se dvignila obtožba zaradi ščunjanja proti hrvatski narodnosti. — Senat se je bavil tudi z akti k brošuri Nastičevi; dognalo se je, da so nekateri akti le falzifikati.

d Samovolja hrvatskih oblasti. Predvčeraj zvečer so v Zagrebu kar na lepem aretirali gospico Faniko Boroš in jo vtaknili v samotno celico. Zakaj? Drž. pravdnik Accurti je dobil poštno pošiljatev, v kateri je bila vrhica, zraven pa listek z besedami: „Za Košutića in Accurtija dovolj!“ — Accurti je osumil gđ. Borošo in jo dal zapreti.

d Cesarju so zdravniki odsvetovali, se z ozirom na vladajoče hladno vreme udeležiti otvoritve turske železnice.

d Masaryk v delegacijah. „Narodni Listy“ javljajo, da se bo s češke strani osiguralo dr. Masaryku mandat v delegacijah, da mu bo tako dana prilika govoriti tam o zagrebškem procesu.

v Dopolnilna volitev za državni zbor se je vršila v mestnem volilnem okraju Sambor-Godek na mesto umrlega grofa Dzieduszyckega. Oddalo se je 4605 glasov. Prišlo je do ožje volitve med demokratom dr. Doboszyńskim in nacionalnim demokratom grofom Skarbekom. Ožja volitev bo 6. tm.

Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem v Celju

vabi na svoj prvi redni občni zbor, ki se bode vršil v nedeljo, dne 11. julija 1909 ob pol 11. uri dopoldne v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju.

Spored:

1. V pozdrav. Govori predsednik g. Anton Pesek.
2. Odborovo poročilo.
3. O ciljih in nalogah naših izobraževalnih društev. Govori podpredsednik g. Janko Lešničar.
4. Volitve novega odbora.
5. O organizaciji slov. kmečkega naraščaja na Sp. Štajerskem. Poroča odbornik g. Andrej Oset, posestniški sin pri Sv. Jurju ob J. ž.
6. Predlogi in slučajnosti.

Popoldne se vrši velika ljudska slavnost v novem „Sokolskem domu“ v Gaberju pri Celju.

Opozarjamo na sledeča določila „Zvezinih“ pravil:

§ 15. Občni zbor tvorijo poleg ustanovnikov, častnih in podpornih članov v prvi vrsti odposlanci zveznih društev, od katerih ima vsako pravico poslati za vsakih 50 članov po tri zastopnike. Prebitki nad 25 se štejejo za celih 50. Društvo, ki ima manj kot 50 članov, pošlje tudi tri zastopnike. Stvar društev je, kako volijo te zastopnike; izkazati pa se morajo z legitimacijo, katero izda društvom odbor in nosi društveno štampiljo.

Pristop k občnemu zboru imajo vsi člani v zvezi stoječih društev; vendar pa imajo samo pasivno volilno pravico in pa pravico udeleževati se s posvetovalnim glasom razprav.

§ 17 g) Predlogi se morajo najmanj 8 dni prej poslati odboru. Pozneje podani predlogi se le tedaj pripuste k razpravi, če sklene to občni zbor.

Cenjena društva pozivamo, da čimprej javijo svojo udeležbo in število udeležencev odboru Zveze narodnih društev v Celju. Isto velja za posameznike.

V Celju, dne 6. junija 1909.

Z narodnimi pozdravi za odbor:

Anton Pesek,
naduč. v Narapljah, p. Ptujška gora,
tč. predsednik.

Dr. Anton Dolar,
c. kr. prof. v Celju, tč. tajnik in blagajnik.

Društvene vesti.

u Kmetijsko in bralno društvo na Ložnici pri Žalcu priredi dne 4. jul. t. l. sredi vasi veliko ljudsko veselico v prid družbi sv. Cirila in Metoda. — Na sporedu je: slavnostni govor potov. učitelja naše šolske družbe g. Ivan Prekoršeka, petje več slov. pevskih društev, šaljiva pošta, ribji lov, polževa dirka, veliki zverinjak, muzej in razni drugi šaljivi prizori. — Med veselico svira polnoštevila šoštanjka nar. godba. — Na večer se žge velik Ciril-Metodov kres z umetelnim ognjem.

— Priprave za veselico so v najlepšem teku, zanimanje velikansko. — Dolžnost vsakega narodnjaka je pač, da sigurno obišče na dan 4. jul. to lepo narodno vasio, kajti spored veselice je bogat in za zabavo vse poskrbljeno. — Opozarjamo slavno občinstvo, da se vstopnice za veselico prodajajo povsod v nar. trgovinah, gostilnah. Vstopnina za osebo 40 vin. — V slučaju slabega vremena se preloži veselica na prihodnjo nedeljo dne 11. julija. Odbor.

u Velika kresna veselica v Trbovljah, katero priredite obe podružnici Ciril-Metodove družbe v nedeljo 4. tm. na vrtu, lipi in vseh gostilniških prostorih pri „Špancu“ sedaj Marija Jerman v Trbovljah, obeta biti kar najbolje zabavna in obiskana. Veselica se vrši ob vsakem vremenu! Skrivnostni šotor, „kašperl“ gledališče, godba in ples, konfetijeva bitka, prodaja šopkov. Nekaj novega bo tekMOVANJE lepotic! Zvečer kres, bengalična razsvetljava in streljanje. Izborna postrežba. Slavnostni govor g. Janka Lešničarja, urednika v Celju. Vstopnina za odrasle 30 vin, za otroke 10 vin. Začetek ob 4. uri pop. Čisti dobiček je namenjen Ciril-Metodovi družbi. Domačini in sosed, pridite vsi!

u Iz Ormoža. 8. avgusta t. l. priredita tukajšni podružnici sv. Cirila in Metoda veliko ljudsko veselico. Sosedna društva se prosijo, da se pri svojih prireditvah na ta dan ozirajo, ter skrbje za mnogobrojno vdeležbo v Ormoži. Vspored se bode še objavil.

Slovenci, zažgite v nedeljo, dne 4. julija po vseh hribih krese in nabirajte za Ciril-Metodovo družbo!

Štajerske novice.

e Dogodki pri razpravi o italijanski fakulteti v Trstu. Iz dobrega vira smo dobili gledé dogodkov pri razpravi o italijanski fakulteti v proračunskem odseku sledeča pojasnila, katera dokazujejo, s kakimi podlimi sredstvi delajo „Slovenec“, „Straža“ in „Slov. Gospodar“, da sumničijo dr. Ploja.

V seznamu govornikov pri razpravi o italj. fakulteti je bil zapisan poslanec Gostinčar pred dr. Plojem kot govornik. Dr. Ploj je prosil posl. Gostinčarja, naj mu odstopi svoje mesto, da hoče on dati samo kratko izjavo v smislu sklepa „Narodne zveze“ in odgovoriti na izvajanja predgovornikov, da se pa bode takoj dal vnovič vpisati kot govornik, da odgovori na eventualne napade posebno poslanca Marchkla in Malika, katera bosta gotovo govorila proti slov. vseučilišču. Poslanec Gostinčar je dr. Ploju odstopil mesto in dr. Ploj je govoril okoli četrte ure, polemiziral s predgovorniki in označil stališče Jugoslovancev. Na koncu svojega govora je dr. Ploj javil, da hoče tokrat samo kratko izjavo dati, da si pa pridrži na izvajanja poznejših govornikov še odgovor in da prosi takoj predsednika odseka, da ga vnovič zapiše kot govornika.

Dr. Ploj je slovanskim rojakom v odseku, ki so ga vprašali, kako dolgo bode govoril, takoj rekel, da namerava sedaj samo izjavo dati, da pa bode vnovič govoril in pri tej priliki obširno in dolgo govoril.

Iz tega dejstva se vidi, da imenovani listi resnico zavijajo in lažejo, če trdijo, da se dr. Ploj noče udeležiti obstrukcije v proračunskem odseku.

Pogovori, katere je imel dr. Ploj z raznimi člani proračunskega odseka, posebno z načelnikom, niso pustili pri dotičnih nobenega dvoma, da Jugoslovani ne dopustijo, da bi v proračunskem odseku prišlo do sklepa glede italj. fakultete, ako se ne uresniči upravičene zahteve Jugoslovancev gledé slovenskega vseučilišča.

a Drž. posl. Marchkl proti Savinčanom. Javili smo že, da se nahaja v vladni predlogi za lokalne železnice tudi proga Polzela-Motnik, ki bi naj bila začetek toliko zaželjene zveze Polzela-Kamnik, za katero se je, kakor znano, posebno goreče potegoval domači drž. posl. Roblek. Stala bi zgradnja te proge okroglo 3.600.000 K. Zahteva po tej železnici je stara stvar in sega že 20 let nazaj. Ker pa teče po slovenskem ozemlju, se je takoj oglašil celjski državni posl. Marchkl proti njej. V nemškonalijonalnih listih celo napada nemške ministre, zakaj so kaj takega privolili (?), kar pomenja „koncesijo“ Slovincem. Ako bi bil trg Vransko — nemškutarski, pa bi bila mirna Bosna! Svarimo sicer g. Marchkla pred vsako tako hujskarijo proti potrebam Savinčanov; naj se spominja, da je celjski državni poslanec in da živi Celje od Savinske doline! Sicer nam je hujskanje proti železnici, ki bi neposredno koristila Celju, nerazumljivo.

a Pošteni „Slovenski Gospodar“. Predlog za dobavo sena, odpis davkov, vnovčenje živine in druge olajšave, ki so potrebne vsled letošnje suše, so stavili vsi štajerski poslanci brez razlike strank in narodnosti. Tega namreč pošteni „Slov. Gosp.“ ni povedal in hoče vse zasluge za to pripisati glasovitemu Ivanu Rožkarju iz Žitence.

a Klerikalna poštenost. Vzor-značaj Vlado Pušenjak trdi v mariborski duhovniški cunji, da ni resnično to kar smo mi poročali o Pušenjakovem pogovoru z nekim duhovnikom v brzovlaku med Laškim trgov in Grobelnim v soboto, 26. junija 1909. Mi pa pravimo še enkrat: hvala za vse kar smo iz tega pogovora izvedeli o notranjih zadevah duhovniške zadružne zveze. In še enkrat: Naredili bomo red! Če te besede vzor-značaju še ne zadostujejo, mu pa ne moremo pomagati. Glede 800.000 K, o katerih govorijo, da jih ima klerikalna zveza na razpolago, pa vprašamo: Ali ni morebiti pred nedavnim časom šlo iz G. adca (iz nemškega „Verbanda“) 200.000 K v Ljubljano? Torej molčite, širokoustneži!

u Klerikalno narodnjaštvo. Nek mariborski duhovniški list piše o narodnoobrambnem delu v prid Ciril-Metodovi družbi tako-le: „Priznamo, da marsikateri liberalec med drugimi športirganja tudišport pridobivanja ali prispevanja darov za narodne namene. Osobito takrat, če je alkohol narodno navdušenje spravil na precej visoko stopnjo, se darežljivosti v narodne namene daje duška v par vinarjev več, nego je to navada v brezalkoholnem položaju.“ Tako podlo si drzne pisati glasilo tistih duhovnikov, ki so se še pred nedavnim časom mučili, da vsilijo slovenski javnosti mnenje, da so oni edini branitelji slovenske narodnosti. Sicer pa gospodje duhovniki: vi darujete torej samo v „brezalkoholnem položaju?“ Sedaj še le razumemo, zakaj se za „obmejne Slovence“ nabere med vami tako presneto veliko!

„Straža“ še vedno ne more pozabiti zadnjih 16 popravkov. In prav radi verjamemo, da se človeku po tako hudem popru dolgo časa kiha. Glede obstanka „Nar. Dn.“ pa se „Straža“ nikar naj ne skrbi. Vemo, da ji je na potu — in zato nas zelo veseli, da to priznanje neprestano prav po otročje ponavlja. Napade na dr. Ploja, ki jih kar deži v „Straži“ in „Slovincu“ pa zavračamo na drugem mestu. Konstatiramo samo še tukaj, da vse perfidije po klerikalnih listih pišejo slovenski duhovniki za — sveto vero.

a Imenovan je za ravnatelja graške trgovske akademije g. Karl Hassack.

z Kaj je s telefoničnimi zvezami na Spodnjem Štajerskem? Sedaj čitamo v nemških listih, da dobe celo neznatna gnjezda okrog Lonča in Ivnice interurbansko telefonsko zvezo. Za Sp. Štajer se pa ne stori ničesar. Pozivamo se na tozadevne pritožbe v našem listu in prosimo gg. državne poslance za odpomoč!

a Celjski Slovinci, udeležite se mnogoštevilno jutri zvečer kresne slavnosti na Starem gradu! Pozneje se vrši običajni koncert v „Skalni kleti“.

a Narodna društva v okolici in celjsko občinstvo opozarjamo, da se vrši v nedeljo, dne 11. julija v „Sokolskem domu“ pri Celju velika ljudska slavnost združena s prvo javno telovadbo „Celjskega Sokola“ pri njegovem ponosnem domu. Bode to nekako v manjšem obsegu otvoritvena slavnost „Sokolskega doma“, katerega se je posrečilo postaviti z veliki narodnimi žrtvami in ki je sedaj glasno govoreč dokaz naše moči in slovenstva v celjski okolici. Slavnost se bode vršila na prostornem dvorišču, oziroma vrtu pri „Sok. domu“. Delajo se že marljivo priprave za različne šotore. Najbolj bode seveda zanimalo streljanje na dobitke, katero se prične že jutri ob 10. uri dopoldne in bode trajalo ves teden. Dobitki so razstavljeni v oknu „Zvezne trgovine“. 11. se objednem vrši v Celju občni zbor „Zveze narodnih društev“. Svojo udeležbo po zastopnikih je naznanilo doslej nad 20 društev; ostala naj nemudoma še storijo svojo dolžnost!

z Predprodaja vstopnic za javno telovadbo „Celjskega Sokola“ prevzele so iz prijaznosti gostilna v „Sokolskem domu“, trafika „Nar. dom“ in „Zvezna trgovina“.

a Slavnostni govor na jutrišnji slavnosti v Celju bode nedvomno govoril celjski deželni poslanec Hans (pl.) Woschnagg. Njegov nastop, njegova neomadeževana nemška preteklost bode tako lepo harmonirala s frankfurtaricami na hišah celjskih renegatov. Ako bode ploskal tudi mešč. učitelj in bivši nemški števni kandidat v Celju Aistrich, bodo nedvomno Derganci, Ambrožiči, Kovačiči in Rebevški užaljeni, ker bodo mislili, da se norčuje. Zato bode Aistrich moral „na zrak“, oziroma na cesto in Hans (pl.) Woschnagg mu bode ob gromovitem ploskanju in heilklici v obraz povedal krilate besede, da Nemci ne spadajo na zabave celjskih renegatov. Heil!

Iz celjske okolice. Pred Naskovo hišo v Gaberju se širi neznosen smrad. Ljudje, ki hodijo mimo, si z robci tišče nose, ker ne morejo prenašati izparivanja iz obcestnega jarka, kamor se steka voda od studenca, pomije in pa pralna voda, ki vsled mnogih otrok v hiši tudi ni dišeča. Sosedje so se pritožili na občino in glavarstvo, orožništvo se je pritožilo — pa nič ne pomaga. Kaj neki dela dr. Keppa? Ali pa se stvar zato ne uredi, ker je Nasko — Nemec?

e Čuden magistratski uslužbenec je stražnik ali paznik v mestnem parku. Včeraj so si trije gimnazijci blizu vodometa med seboj malo nagažali in se po deško šalili in norčevali. Poudarjam pa izrecno, da niso bili s tem nikomur nadležni, niso bili tudi preglasni in niso nikdar stopili s poti na travnik. Kljub temu pridrvi mestni paznik nad nje, začne je prav grobo zmerjati ter sune jednega s svojo debelo palico tako hudo pod rebra, da so se revežu kar solze vlile. Jeli to pametno, da nastavlja magistrat takega paznika v mestne nasade, ki imajo vendar ta namen, da služijo meščanom in njihovim otrokom v razvedrilo in zabavo. Omenjeni dečki so Nemci in nas pri tem ne vodi narodna mržnja, da tako postopanje

grajamo in zahtevamo, da se podobnim surovostim napravi v bodoče konec.

a Umrl je nocoj v Celju stari milar E. Costa.

u Tiskovna pomota. V govoru g. drž. posl. Ježovnika se je vrnila tiskovna pomota: dotični komisar se ne piše Zoffal ampak Zoff.

z Iz finančne službe. Deželno finančno ravnateljstvo je imenovalo davčnega oficijala Franca Kranjca za davčnega upravitelja in asistenta Karla Živka za davčnega oficijala.

a Prestavljen je finančni komisar dr. Karl Nowotny iz Konjic v Brežice.

a G. drž. posl. Ježovnik je vložil včeraj mnogo pritožb županstva Korkarje na razna ministerstva radi kršenja čl. 19 državnih osnovnih zakonov. — Vrh tega je včeraj vložil prošnjo županstva mozirske okolice, krajnega šolskega sveta in šolskega vodstva v Mozirju, da prevzame država nase 50 odstotkov vseh stroškov za šole.

a V Št. Petru v Sav. dol. zadnjič ni pričelo goreti pri g. Kocmelju temveč pri Kovačevem Naceljnu.

V Slivnici pri Celju pride „Prosvetina“ knjižnica. Otvori se koncem julija ali začetkom agusta.

v Za Družbu sv. Cirila in Metoda je nabral v gostilni g. Cmoka v Slivnici g. Jakob Kumerč K 1'34. Prisrčna hvala!

v Podsredski klerikalci iskazujejo ljubezen in spoštovanje do svojih naprednih soobčanov s tem, da pri srečevanju pljujejo pred nje. Seveda seta oliko prakticira v izobraževalnem društvu! —

v Iz Kozjega. Premeščen je tukajšnji vodja zemljiške knjige g. Anton Kruhar v Brežice. Ker je g. Kruhar vzoren uradnik, v uradu nad vse postrežljiv in s strankami sila ljubezniv ter odločen Slovenec, nam je prav žal za njim. Brežičanom pa čestitamo na tej pridobitvi!

z V Ptuj je prestavlja poštni asistent Fodor iz Judenburga. Jeden Nemec več!

Poboj. V Gornji gorici pri Račah je v nedeljo zvečer v gostilni nastal prepir, v kateremu je dobil Franc Soršak, tovarniški delavec, več ran po glavi in hrbtu.

a Ljutomer. Na lažnjivi napad bivšega podpornega uda „Sokola“ v „Straži“ z dne 25. junija ne odgovarjamo. Naznamo samo, da dotični „bivši podpornik“ še nikdar ni plačal podpornine in bi kot poštenjak moral javiti svoj izstop kot podporni član, ne pa lažnjivo napadati društvo, ki ga najvljudneje opozarja na njegovo dolžnost. Kdor hoče, lahko vidi res nesebično in nestransko delo „Sokola“, komur pa je strankarska strast zaslepila oči, temu pa je itak vsaka beseda zastoj. Ako pa dotični g. poštenjakoviči želi polemike, naj pride s svojim imenom na dan, kajti poštenega razgovora s poštenimi ljudmi se ne bojimo. Odbor „Murskega Sokola“.

a Iz Maribora. „Mariborski Sokol“ opozarja vnovič na Ciril in Metodov kres, ki se zažge pri Sv. Urbanu v nedeljo, dne 4. septembra t. l. Mariborčani pokažite, da je mariborska okolica slovenska in pridite v velikem številu. Skupni odhod ob 4. uri popoldne.

a Iz Frana pri Mariboru se je poslalo meseca junija družbi sv. Cirila in Metoda v nabiralniku pri g. Turneru nabran znesek 11 K 15 v. Hvala narodnim Framčanom!

Protialkoholni kongres. To bodo jutri v Ljubljani gledali, ko pride posebna štajerska duhovniška ekspedicija na protialkoholni kongres v Ljubljano! Dolga vrsta skušenih in za procvit narodnega gospodarstva na Štajerskem,

čegar glavni dohodek izvira iz vinarstva, zaslužnih mož. Štajerski vinarji bodo gotovo prišli (in to zopet po zaslugi klerikalcev) v še težjo vinsko krizo kakor so že. Kakor se nam poroča, se nameravajo udeležiti ekspedicije med drugimi manj imenitnimi tudi sledeče znamenite kapacitete: gg. kaplan Mandeliček, drž. poslanec dr. Ivan Benkovič in dr. A. Korošec, urednik Cenčič, župnik Košar z nosom vred, istotako prof. dr. Anton Medved, župnik Kukovič, župnik Jernej Pernat, kaplan Lasbaber, župnika Ciuha in Kozoderc, kaplan Lovrenko in pater Vaupotič. Severni oddelek ekspedicije bode vodil kaplan Mandeliček, južnega pa dr. Iv. Benkovič.

a Spodnještaj. trgovsko-obrtna zbornica. Piše nam slov. trgovec: Nek nemški list se je norčeval iz ideje spodnještaj. trgovsko-obrtna zbornice, katero je tako lepo razložil in zagovarjal v državni zbornici posl. Franjo Roblek. Pravi, da spodnještaj. slovenski kmet je ne rabijo trgovsko-obrtna zbornice. Vidi se, da nas slovenske trgovce in obrtnike hočejo Nemci popolnoma zatajiti na Štajerskem. Ali se ne bi morda dalo dognati približno število slovenskih trgovcev in obrtnikov na Spodnjem Štajerskem?

d Zavarovanje turistov zoper nezgode na planinah. Kolike važnosti je zavarovanje zoper nezgode zlasti za hribolazce, ki so na svojih potovanjih izpostavljeni raznim nenadnim neprikljam, to nam dokazuje vsakoletna statistika o planinskih nezgodah ter pač ni treba posebej povdarjati in razlagati. Nujno potrebno je torej, da se planinci zavarujejo; saj plačajo neznatne svote. Zavarovalna družba „Erste Österreichische Allgemeine Unfall-Versicherungs-Gesellschaft“ v Gradcu je ponudila Savinjski podružnici „S. P. D.“ zavarovanje. Ako se napravi tura v družbi dveh oseb in se zavaruje 5000 K za smrt, 5000 K za invaliditeto ter 2'50 K odškodnine za dan, je plačati za celo leto 20 K, za dobo sezone t. j. od 15. maja do 15. oktobra pa 14 K. Ake se zavaruje skupaj 5 oseb, se za varovalnina zniža za 15%; ako pa se zavaruje najmanj 10 oseb, se zniža zavarovalnina za 30%. Vse p. n. hribolazce s tem obvestimo, ako hočejo imeti te ugodnosti, da naznanijo Savinjski podružnici „S. P. D.“ v Gornji grad svojo korporativno udeležbo za zavarovanje proti nezgodam. Čim več jih bode, tem manj bodo plačali. Naznani naj se hitro izvrše, ker se je planinska sezona že pričela.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni zbor.

v Dunaj, 3. julija. (Brz. „N. D.“) Državna zbornica nadaljuje razpravo o čeških manjšinskih šolah. Nemški socialist Seliger se je zavzemal za ureditev manjšinskega šolskega vprašanja po državnem zakonu. Govoril je tudi slovenski klerikalec Grafenauer, na kar se je seja zaključila. Prih. seja se vrši v torek dne 6. julija.

v Dunaj, 3. julija. (Brz. „Nar. D.“) Češki agrarci, slovenski klerikačci, češki radikalci in moravska ljuska str. so si izvolili poseben odbor, ki se bode ukvarjal z vprašanjem poletnega zasedanja državnega zbora. Predsednik je češki agrarec Stanek, podpredsednik slov. kler. dr. Benkovič.

v Praga, 3. julija. (Brz. „Nar. D.“) „Nar. listy“ poročajo iz Dunaja, da je vlada ponudila češkemu agrarcem, ako pripuste mirno zasedanje državnega zbora jeden milijon kron za osrednjo vnovčevalnico za živino in tekom 9 let 5 mi-

ljonov kron za povzdigo živinoreje, od česar bi prišlo na Češko 1 mil. kron.

v Dunaj, 3. julija. (Brz. „N. D.“) Jugoslovanski poslanci so se včeraj zvečer posvetovali o nadaljnem taktičnem postopanju. — Italj. drž. poslanca Conci in Gentili sta se včeraj še pred zaključkom seje državn. zbora podala k ministerskemu predsedniku Bienertu in dolgo z njim konferirala.

Ministerska kriza na ogrskem.

a Bodimpešta, 3. julija. (Brz. „Nar. D.“) Lukacs se je danes zjutraj odpeljal z Dunaja. Govori se, da bode iskal stikov z vodjem 48nikov, Justhom.

a Berlin, 3. jul. Kakor ve povedati „Morgenpost“, dobi kancelar Bülow za usluge, katere je skazal Avstriji v balkanski krizi, visok avstrijski red.

Različne vesti.

z Trst, 3. julija. (Brz. „Nar. D.“) Danes so tukaj spustili v morje novo bojno ladijo „Radecky“. Kumica je bila prestolonaslednikova soproga kneginja Hohenberg, navzoč je bil tudi prestolonaslednik sam in množica vojaških ter civilnih dostojanstvenikov. „Radecky“ je druga ladja nove divizije težkih oklopnih (prvo, „Franc Ferdinand“, so spustili v morje 26. sept. 1908), katere gradijo mesto starih oklopnih, „Rudolf“ in „Štefanija“ niste od l. 1906. več v službi.

z Ischl, 3. julija. Cesar Franc Jožef pride semkaj okrog 20. ali 22. julija na počitnice.

z Rim, 3. julija. Včeraj popoldne je bilo v Mesini 5 potresnih sunkov zapored. Ljudje so tako razburjeni in v strahu, da nočejo niti iti v lesene barake več.

Po svetu.

a Povodnji na Tirolskem. Po severnem Tirolskem je padlo te dni toliko dežja, da so reke prestopile svoje bregove. Ljudje se boje velikih povodnjev.

a Zanimiva pravda. Neki vpokojeni vojak Karl Frise toži pri nekem dunajskem sodišču erar za plačilo za vohunske posle, katere je v nalogu avstrijskega generalnega štaba opravljal v Srbiji. Obravnava se bode vršila še-le po sodnijskih počitnicah.

z Revolucija v Perziji. Iz Teherana poročajo, da se preobrat v položaju šaha da pripisovati dejstvu, da ni dobil od zunaj denarja. Čete že štiri tedne zopet niso dobile nikake plače. Vsled tega so odpadli od šaha vsi narodni gardisti — okoli 16.000 mož — ki so pred 6 tedni prestopili k njemu. Perzijska revolucija je s tem popolnoma zopet tam, kjer je bila v začetku.

z Carnegiejeve knjižnice. Znani ameriški milijonar Carnegie je osnoval v svojem življenju vsega skupaj 2000 knjižnic ter je izdal v ta namen 51.596.903 dolarjev (1 dolar = 5 K). Od tega spada na knjižnice v Združenih državah 35 milj., v Angliji 8 milj., na Škotskem 2 milj., v Kanadi 2 milj.

z Konkurz kreditnega in hraniln. društva „Merkur“ na Dunaju. Kakor se sedaj izve, znašajo pasiva 3, aktiva 2 milijona kron. Upniki so zasebniki, denarni agenti in izposojevalci.

z Strašen prizor. V nekem zabavišču v Parizu je amerikanka Liva nastopala kot krotiteljica krokodilov. Dne 1. t. m. zvečer pa jo med predstavo nakrat zagrabil eden največjih krokodilov za desno roko. Naglo je zgrabila Liva z eno roko za revolver in žival ustrelila. Šele potem se je posrečilo jo osvoboditi. Roka je bila popolnoma zdrobljena.

Kranjske novice.

z Zveza slovenskih pevskih društev se je na podlagi spremenjenih pravil reorganizirala v tem smislu, da bo ostajala zanaprej iz župnih organizacij. To je velikega pomena za razvoj slovenskega pevstva. Župe bodo na Kranjskem 3, za Trst in Istro 1,

za Goriško 1, za Štajersko 2. Koroška se priklapi gorenjski župi.

z Sokol na Jesenicah si hoče postaviti svoj dom in se obrača do slovenske javnosti za podporo. Ker so Jesenice ena najbolj ogroženih točk našega ozemlja, je požrtvovalnost slovenska tukaj gotovo na mestu.

z Nova slovenska opera. Slovenski skladatelj Risto Savin je napisal opero-četrdejkanko „Vida“ in jo predložil slovenskemu gledališču v Ljubljani. Libreto se ozira na Jurčičev roman „Lepa Vida“.

z Razstavo slovenskih umetnikov v Ljubljani si je včeraj ogledalo prvih tisoč posetnikov.

z Na ljubljanski realki so vsled ovadbe renegata prof. Schrantzerja uvedli preiskavo proti več slovenskim dijakom, češ, da so se udeležili sprejema slov. gostov o priliki „Slavčeve“ slavnosti.

z Društvo slovenskih trgovskih potnikov v Ljubljani si je ustanovilo svojo posredovalnico.

z Krivično očitjanje. Češki „Hlas Naroda“ je prinesel 1. t. m. vest, da je trgovsko-obrtna zbornica v Ljubljani dobila od dunajskega zbora industrijalcev v neki zadevi češko pismo, da pa je je vrnila, češ da ne razumejo češki, naj se jim pošlje nemški dopis. Na to konstatira včerajšnji „Sl. Nar.“, da tega niso storili Slovenci, ampak nemškutarji in so to lumparijo v javnosti podtaknili Slovincem. Stori la je to namreč podružnica zgoraj imenovanega dunajskega zbora industrijalcev, katere načelnik je Nemecc Gassner, duša renegat dr. Ambrositsch, in v kateri so sami nemški tovarnarji. Takim ljudem se more reči samo: lopovi!

Koroške novice.

v V pisarno dr. Brejca v Celovcu vstopi kot koncipijent naš štajerski rojak dr. Štefan Rajh.

v Beljaško gimnazijo bodo začeli s prihodnjim šolskim letom spreminjati v osemrazredno realno-gimnazijo.

v Pri občinskih volitvah v občini Blato pri Pliberskem so zmagali narodni Slovenci v vseh III. razredih. Nasprotniki so se hoteli polastiti I. razreda.

v Potrjen je dr. Mettnitz od cesarja za župana v Celovcu.

v Celovski „Mir“ bi bil rad deležen „Slovenčevih“ revolveržurnalskih lovorik. V isto „Slovenčevem“ tonu se zaganja v Hribarja, Ploja, Dalmatince v napredno časopisje i. t. d. Lajanje „Mira“ je za slovansko politiko na Dunaju seveda brezpomembno. A značilno je ja dejstvo, da se je dr. Brejc popolnoma vdinjal dr. Šusteršičevi vsebni politiki, ki jo je svoj čas tako veherentno napadal. Laž je namreč, da je obstrukcija slovenskih klerikalcev naperjena res iz istih narodnih motivov proti vladi. To ve sicer tudi dr. Brejc prav dobro, a on mora delati zdaj za dr. Šusteršičevo osebo, ker ga je ta že enkrat ukrotil in ugnal v kozji rog.

Primorske novice.

u Sklep šolskega leta bo na goriških srednjih šolah 8. tm.

u Aretirali so v Trstu dezerterja Franca Hammerle, rojenega v Gradcu; služil je v Trstu, kjer je dezertiral. Ujeli so ga in ga obsodili v ječo v Ljubljano. Tudi tu je ušel in prišel zopet v Trst, kjer so ga spet ujeli.

u Žalosten slučaj poroča tržaška „Edinost“. Pri VII. oddelku žel. ravnateljstva v Trstu je bil nameščen starček Ketič za 3 K na dan kot diurnist. Imel je preživljati s tem večjo družino, a bil je natančen in vesten, in šlo je. Pred mesecem dni pa so ga odpustili; ni upal tega povedati družini,

in cel mesec je hodil še vedno od doma, kakor bi šel v službo. Ko bi pa moral koncem mesca prinesiti denar, si je prerezal vrat. Težko ranjenega so ga prenesli v bolnišnico. „Edinost“ ostro napada žel. upravo, ki ima denarja dovolj za razne inšpektorje in za — ženske uslužbenke, če so mlade in lepe, tega starčka so pa odpustili, češ da nimajo nakazanega dovolj kredita.

u Italjansko vseučilišče v Trstu. Tržaška „Edinost“ se bavi z vprašanjem italjanskega vseučilišča v Trstu. Stoji na stališču: slovensko vseučilišče v Ljubljano, italjansko pa v kako izkjučno italjansko mesto, kar Trst ni. Če pa bi že res prišlo v Trst, je minimum slovenskih zahtev sledeči: potrebno število slovenskih ljudskih in obrtnih šol, paralelke na drž. gimnaziji in realki, predvsem pa, da bodi univerza v Trstu utrakvistična.

Narodni gospodar.

V. poročilo o stanju hmelja v drugih krajih.

Norimberk, 30. junija 1909. Danes je vreme takšno, kakor je bilo povprečno celi mesec: malo solnčnega sveta, vetrovno in deževno — z eno besedo neprijazno. Od zjutraj dežuje neprenehoma. — Toploter kaže komaj 11° C. Poročila iz drugih hmeljskih okolišev glase se od dne do dne neugodnejše. Hmelj zaostaja v rasti.

z Speickern (Norimberška okolica), dne 29. junija 1909. V nizkih legah je hmelj zelo zaostal, v višjih legah zrastle pa je do polovice in nekaj nad polovico drogov. V okolici je stanje isto — ali še slabše. Črna rosa in škodljivi mrčes zelo škodujeta hmeljski rastlini. Pričakujemo le 1/3 pridelka. 1/3 hmeljnikov se je opustila.

z Dachsbach (ob Aischi) 29. jun. 1909. Hmeljska rastlina postaja vedno slabša, namesto boljše. Škodljivega mrčesa je vedno več. Hmeljeve trte so zelo slabe in mrzle uoči ovirajo rast; vsled tega pričakujemo le prav slabo trgateg. Ugodno za hmeljarje je dejstvo, da se je v minulem letu in letos opustilo precej hmelja.

z Žatec (Češko), 29. junija 1909. Hmeljska kupčija postala je zelo živahna in je cena poskočila do 60 kron za 50 kg. Hmeljska rastlina je primeroma z drugimi leti v rasti zelo zaostala — le v najboljših legah je normalna in krepka; a sedanje ugodno vreme pospešuje rast hmelja izvanredno. Upati (!) je, da hmeljske uši, katere se povsod nahajajo, ne bodo več mnogo škodovala.

Brata Girschik.

z Worcester (Angleško), 28. junija 1909. Vreme je bilo zadnji teden razvoja hmeljske rastline prav neugodno; hmeljniki se niso mogli škropiti, ker je bilo premokro. Stanje postalo je slabše in vsled tega pričakujemo le malo hmelja.

„Allg. Brauer- u. Hopfenzeitung“.

Norimberk.

Tržne cene.

2. julija.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za september 31'25 za december 30'25, za marc. 30'50, za maj 30'50. Tendence komaj stalna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'75, nova kampanja K 22'75. Tendence mirna. — Vreme: deževno.

Budimpešta, 2. julija. Pšenica za oktober K 13'48, pšenica za april K 13'80, rž za oktober K 10'90, oves za oktober K 7'72, kornuza za julij K 7'68 kornuza za avgust K 7'90, ogrščica za avgust K 14'50. Pšenice se malo ponuja. Kupčija je majhna, tendence mirna. Pšenica za efektiv in ostalo nespremenjeno. Vreme deževno.

Budimpešta, 2. julija. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 142 do 143 vin., mlade, srednje 143 do 144 vin., mlade, lahke — do — vin.; zaloga 29.521 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 168.—, namizna slanina 148.—.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 2. julija:

Na današnji promet vreme jako uplivalo. Ostalo pri včerajšnjih kurzih.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

87. dan razprave.

Nadaljuje se zaslišanje Slavka Dumica. — Nato se zasliši Andro Tuković iz St. Gradiške. Videl je v Sarvi se kopati srbske častnike, (!) ve, da so se zbirali pri Kalafatiću razni Srbi, čul je pevati srbska pesmi itd. — Priča Julko Herak iz Zagreba pravi, da ve, da so Srbi v Bosni organizirani in da bi bilo prišlo do vstaje, če bi ne bila pravočasno prišla aneksija. Videl je v nekaterih hišah slike kralja Petra, a kje, ne ve. Obtoženec Kutuzov — pravi — se bolj bavi z gospodarstvom nego s politiko, obtoženi Vukelić pa je celo navdušeno pel hrvatske pesmi. Širiteljice srbstva — pravi dalje — so nekatere ciganske godbe (!). Slišal je klice: „Živila Srbija“ in čul je hvale na kralja Petra. — Priča Albert Spitzer, trgovec v St. Gradiški, ve za sestanke pri Kalafatiću. Obtežilnega ne izpove nič.

Proda se posestvo

na Sp. Hudinji za ceno 8000 K. — Naslov pri upravn. „Nar. Dnevnika“.

Ure na obroke za vsakogar

Št. 72. pristno 14 kar. z zlatom platirana ura za gospode ali dame, najfinejša gravirana, z dobrim kolesjem, tekoča na kamenčkih, 20 K. Ista z dvojnimi pokrovom 25 K.

Št. 73. pristno srebrna ura za gospode ali dame, s 3 močnimi pokrovi, bogato gravirana, kakor s konjem, levom, jelenom, ali pokrajino, z dobro zapinajočo, natančno regulirana 30 K.

Št. 74. Zadnja novost: srebrna 4 dnij idoča rem. ura na zapinajočo, ki teče če se enkrat navije, celih 8 dnij neprenehoma na rubinih, (na kazalu se vidi njen tek) 35 K.

Št. 75. krasna rem. met. tula ura za gospode ali dame s 8 pokrovi in pozlačeno krono, zanesljivim kolesjem 18 K.

Št. 76. niklasta rem. ura za dečke, odprta, moderna in lepo gravirana 8 K.

Cene se naj razumejo na mesečne obroke za komad po 2 K; pri naročitvi se vpošlje polovico vsote ali se pa plača po poštnem povzetju. Dunajska tovarna za ure Hinko Weiss, Dunaj XIV. Pillergasse 1/184. Mesečno 2 kroni. 36

Posestniki,

župnijski in občinski uradi!

Potniki moje tvrdke bodo začeli obiskovati slovenske vasi z različnimi podčlani, kakor so že preteklo leto. Moji potniki so sami domačini in Slovenci in se radi tega vsakdo lahko zanese nanje, posebno še ker moja tvrdka vsakemu vso škodo, katero naredi moj potnik povrne.

Klatijo se agentje različnih drugih dunajskih, toda nemčurških tvrdk z slovenskimi in hrvaškimi listinami ter goljufajo kmete, da je grdo. Taisti pravijo, da so podobne blagoslovljene, ali da se v Jeruzalemu in Betlehemu berejo sv. maše za vsakega Ad. Seveda je to samo sleparija in kmetje se dajo njeti na ilmanice. Ne verujte sleparjem in napodite jih. Vzamejo po 2 ali 3 K, tudi več na račun, a kmet ne dobi nič.

Moja tvrdka podpira uboge zapuščene otroke z malimi zneski in imam dovolj dokazov. Župnijski in občinski uradi naj bi upli-vali nato, da se goljufci iz občin zapode in ljudje goljufivih agentov varujejo. Geslo naj bode „Svoji k svojim“ in vsakdo naj se drži moje slovenske tvrdke.

Vsaki zaboj je posebej kolekovan z „narodnim kolekom“.

Županstvo tržke občine Rečica na Štaj. piše tako:

Tvrdka A. Pliberšek na Dunaju. Petrdim prejem 2 K, katere je velezaslužena tvrdka A. Pliberšek, Dunaj VIII; Langegasse 44 za razprodane križe z godbo za ubogo deklico nakazala.

S tem činom darežljivosti se tvrdka A. Pliberšek najtopljeje priporoča.

Županstvo Rečica, dne 4. februarja 1909. Župan: Anton Turnšek l. r.

Št. 163. Vaše blagorodje!

Potrjujem sprejem 2 K, katere ste blagovolili nakazati za ubogo deklico Koprovšek. Ano ter se Vam za dar srčno zahvaljujemo. Razumeva se, da bodemo Vašo tvrdko povsod priporočali.

Županstvo Kokarje.

Župan: Josip Praznik l. r.

G. A. Pliberšek, Dunaj!

Izvolite mi poslati 1 križ z godbo za 12 K po poštnem povzetju.

Spoštovanjem Ivka Lipovao l. r.

Naročajte tedaj le od moje tvrdke in priporočajte jo povsod!

Ana Pliberšek

trgovka

Dunaj VIII., Langegasse 44.

Slov. trg. sotrudniki!

V Št. Jakobu v Rožu na Koroskem se odda stara dobro idoča trgovina z zalogo in nekaj zemljišč. Promet velik in ugodnost tudi za na veliko prodajati. Tozadevna pojasnila daje „Slov. trg. društvo v Celju“.

Mlad

trgovski pomočnik

mešane stroke in eden

krepek učenec

iz boljše hiše, se sprejmeta takoj v trgovino. — Kje. pove upravništvo „Nar. Dnevnika“ 314 3-2

Popolnoma zastonj

vsakemu

uro z verižico.

Da našo firmo in naše nove žepne ure na gospode in dame napravimo bolj znane, razpošljemo na vsakogar proti vpošiljavi 1 K za stroške (tudi v znamkah) krasno uro z verižico in naš ilustrovani cenik.

Pišite takoj na trdko ur: 285 26-10

Hinko Weiss

Dunaj 99. poštni predal.

Smrt

doleti vsacega, ampak sreča samo tistega, kateri naroči sedaj belo platno v veletrg. hiši R. Stermecki, Celje, Štajersko.

Štajersko platno	m po 36 v
Slovensko platno	„ „ 40 „
Savinsko platno	„ „ 44 „
Vojaško platno	„ „ 46 „
Domestik-platno	„ „ 48 „
Gorsko platno	„ „ 60 „
Istrija-tkanina	„ „ 54 „
Holandska tkanina	„ „ 60 „

Vzorci zastonj in pošiljajte čez 20 kron franko.

Oddati je

več mest, potnikov, uradnikov in pomočnikov železninske stroke.

Oziralo se bode samo na ponudbe te stroke popolnoma večjih reflektantov, zmožnih slovenskega, hrvaškega ali češkega in nemškega jezika.

Ponudbe pod „Železo in jeklo“, Celje, poštroležeče. 304 5-2

Dobro idočo

gostilno

prevzamem takoj v najem ali kasneje. — Ponudbe naj se pošiljajo na naslov

A. Beker, Zagreb

310 Preradovičeva ul. 3. 8-4

Kupujte narodni kolek!

Repno seme

kranjsko in bavarsko se dobi vsako množino pri

A. KOLENCU v Celju, „Narodni dom“ in Graška cesta.

Solnate vreče

kupi vsako množino

A. KOLENC v Celju.

Zabukovski premog

na cele vozove se dobi po ceni pri

A. KOLENCU v Celju.

V prid družbe sv. Cirila in Metoda!

Prva češka splošna deln. družba na življenje

Generalno zastopstvo za vse slovenske dežele v Trstu, ul. Donizetti 5.

EDINA slovanska delniška družba za zavarovanje na življenje; **EDINA**, katera kolekuje zavarovalne listine z narodnim kolekom, **EDINA**, katera kolekuje svoje dopise z narodnim kolekom, Zavaruje najceneje, najugodnejše na vse načine! **SVOJI K SVOJIM!**

Pojasnila dajejo vedno brezplačno okrajna zastopstva v vseh večjih slovenskih krajih.

Najboljše mlatilnice

za rabo na roke, gepelj in vodno moč, geplje, čistilnice (pajkle in trierje) vseh vrst, sadne in grozdne mline, slamoreznice, kakor vsakovrstne poljedelske stroje, zajamčeno najboljšega izdelka, priporoča po najnižjih cenah

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Slike in cene strojev pošilja z obratno pošto zastonj in franko.

Staro samostansko

296 6-4

pristno slivovko

letnik 1876 s kleti pok. srbskega patrijarha **JURIJA BRANKOVICA** v Karlovcih (Srijem), dobiva se v originalnih buteljkah pri tvrdki Iv. Ravnikar in Milan Hočevnar, Celje.

Najboljši

portland-cement

po zelo nizki ceni, kakor tudi vse druge stavbinske potrebščine priporoča - -

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Darujte za „Narodni sklad“!

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje za doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

Rezervni fondi: 41,335.041-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97.814.430-97 K. — Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo. — Vsa pojasnila daje: Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposkih ulicah šte. 12.

261 32-7

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. — Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Zvezna trgovina

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Rotovška ulica šte. 2 v Celju Rotovška ulica šte. 2

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem i. t. d.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica kron 3.000.000.

Podružnico v Spljetu.

Stritarjeve ulice šte. 2.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond kron 300.000.

Podružnica v Trstu.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Narodna dolžnost vsake slovenske gospodinje je, da zahteva v vsaki trgovini le izborno

z znamko „tiger“

28 51-18

Pfeiferjevo pralno milo

iz milarne **Ivana Pfeifer** v Spodnji Hudinji pri Celju — pošta Celje.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

**Zahtevajte „Narodni
Dnevnik“ v vseh go-
stilnah in kavarnah!**

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v
modernih fazonah in po solidnih cenah.

**Največja in najcenejša izber
zaročnih prstanov**
in različnih drugih zlatih, double itd.
uhanov, verižic, zapestnic in sploh
vsakovrstne zlatnine in srebrnine.

Pozor! Predno si kupite uro,
oglejte si mojo veli-
kansko zalogo pravih švicarskih zla-
tih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur,
budilk, verižic, toplomerov, očal, daljno-
gledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite **cenike**, katere razpošiljam zastonj
in poštine prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič
v Celju, „Narodni dom“.

g 52-25

„Narodna založba v Celju“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

priporoča iz svoje zaloge:

„Knjižnica Narodne založbe v Celju“

I. zvezek.

Vsebina: Gogolj, **Strašno maščevanje**.
Poslovenil J. A. Glonar. — Gogolj, **Nos**.
Poslovenil Gregorij (106 strani).

Cena okusno broširanemu izvodu 80 v,
po pošti 90 v.

„Uvod v narodno
gospodarstvo“.

Po Maurice Blockovi knjigi
„Petit manuel d' economie
pratique“, uredil dr. Vekoslav
Kukovec (160 strani). Cena
1 K, po pošti 1 K 10 vin.

Nadalje imamo še precej izvodov

„Kmetškega koledarja za l. 1909“

s celo vrsto izbornih gospodarskih člankov, katerega dajemo c. društvom,
zavodom in knjižnicam po posebno znižanih cenah, knjižnicam tudi
zastonj proti povrnitvi poštine.

Poštne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
dopoldne.

**Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine
pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.**

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

pet od sto (5%)

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član
zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hra-
nilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se
obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da
dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti
zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun
glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

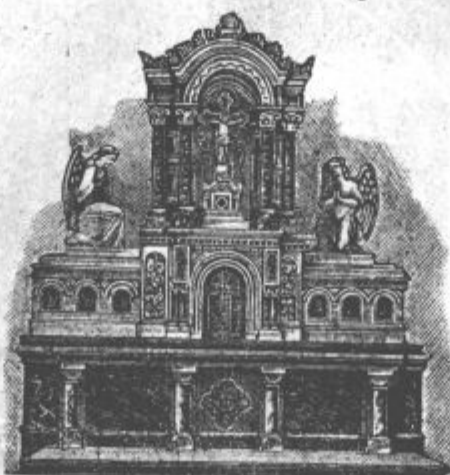
Brzjavlj.: „Kamnoseška in-
dustrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kam-
noseška obrt s strojnimi
obratom.

Izvrševanje vseh stavbe-
nih del: kakor stopnje, fasad,
podbojev, pomolov, nastavkov
itd. iz različnih kamenov in
cementa.

Specijalna delavnica in
podobarski atelje za
umetna cerkvena dela
kakor: altarjev, obhajilnih miz,
prižnic, kropilnih in krstnih
kamnov itd.

Brušenje, puliranje in
struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga
nagrobnihih spomenikov iz
različnih marmornih vrst gra-
nitov in sijentov po razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoni-
ranih rodbinskih grobišč
(rakov).

Tlakovanje cerkva, dvoran
in hodnikov s šamotnim ali
cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih
plošč iz različnih najbolj idočih
marmornih vrst v vseh oblikah.
Popravljanje spomenikov, ude-
lanje napisov v iste.

Poštno-hran. rač. št. 848.428.
1143 zadržnikov.
Vplačani deleži K 21.450.—.

Ustanovno leto 1881.

Rez. zaklad ca. K 100.000.—.
Denarni promet v letu 1908
K 2.790.060-77.

„SAVINSKA POSOJILNICA V ŽALCU“

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO.

Hranilne vloge obrestuje po 5% z letnim pripisovanjem k glavnici, položbe v tekočem računu pa po $4\frac{3}{4}\%$ od dne do dne s polletnim kapitalizovanjem. **Rentni davek** plačuje posojilnica sama. **Hranilne knjižice** drugih zavodov sprejema kot gotovino. **Posojila** daje na hipoteke, hipotekarne cesije, vrednostne listine, dragocene stvari, na blago, ki ni pokvari podvrženo in na poroke; dovoljuje odprti kredit v tekočem računu in eskomptuje trgovske menice. Obrestna mera je 6%. Preskrbuje ceno inkaso nakaznic in menic. Postrežba v vsakem oziru kulantna in točna. Poštnohranilne položnice na razpolago. **Posluje vsak dan**; posebni uradni dan za stranke pa je izvemši praznike vsak **ponedeljek in petek**.

Ravnateljstvo:

Predsednik: **Franc Roblek**, veleposestnik in državni poslanec. Blagajnik: **Josip Širca**, veleposestnik in župan.
Tajnik: **Franc Pikl**, posestnik. Odbornika: **Dr. M. Bergmann**, zdravnik in posestnik; **Josip Žigan**, veleposestnik.

159 25-9

Viktor Bevc

slikar in pleskar v Celju

Savinska ulica št. 4

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela in jih izvršuje solidno in po zmernih cenah
Sprejemem v uk **učenca**.

Razširjajte „Nar. Dnevnik“.

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2-52

VINKO KUKOVEC

stavbni podjetnik, koncesijonirani tesarski mojster, lastnik parne žage in trgovina z lesom na Lavi pri Celju,

se priporoča za prevzete vse v stavbno stroko spadajočih, posebej zlasti tesarskih del. Nakupuje stavbni les po primernih cenah in proti gotovemu plačilu.

14 52-33

Kupujte narodni kolek!

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji Grad in Vrsko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrotelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 kron**, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. **Sprejema tudi hranilne knjižice** drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico**.
da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v

56 52-24

POSOJILNICA V CELJU

Telefon št. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

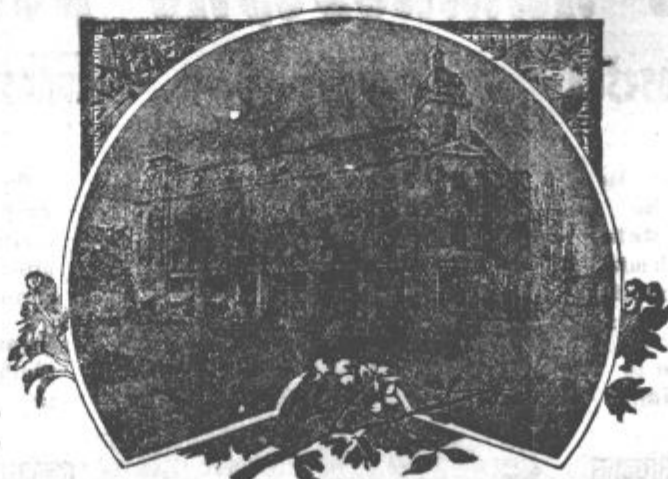
Telefon št. 22.

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadržnikov, kateri imajo vsega nad 88.000 kron vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun **nedelje in praznikov**.

Poštna hranilnica ček. št. 9579

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruga ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti 6%, $5\frac{1}{2}\%$ in 5% obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

47 52-24